

Käesolev tekst on üksnes dokumenteerimisvahend ning sel ei ole mingit õiguslikku mõju. Liidu institutsioonid ei vastuta selle teksti sisu eest. Asjakohaste õigusaktide autentsete versioonid, sealhulgas nende preambulid, on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas ning on kättesaadavad EUR-Lexi veebisaidil. Need ametlikud tekstid on vahetult kättesaadavad käesolevasse dokumenti lisatud linkide kaudu

► B **KOMISJONI MÄÄRUS (EÜ) nr 1881/2006,**
19. detsember 2006,
millega sätestatakse teatavate saasteainete piirnormid toiduainetes
(EMPs kohaldatav tekst)
 (ELT L 364, 20.12.2006, lk 5)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
► <u>M1</u>	Komisjoni määrus (EÜ) nr 1126/2007, 28. september 2007	L 255	14	29.9.2007
► <u>M2</u>	Komisjoni määrus (EÜ) nr 565/2008, 18. juuni 2008	L 160	20	19.6.2008
► <u>M3</u>	Komisjoni määrus (EÜ) nr 629/2008, 2. juuli 2008	L 173	6	3.7.2008
► <u>M4</u>	Komisjoni määrus (EL) nr 105/2010, 5. veebruar 2010	L 35	7	6.2.2010
► <u>M5</u>	Komisjoni määrus (EL) nr 165/2010, 26. veebruar 2010	L 50	8	27.2.2010
► <u>M6</u>	Komisjoni määrus (EL) nr 420/2011, 29. aprill 2011	L 111	3	30.4.2011
► <u>M7</u>	Komisjoni määrus (EL) nr 835/2011, 19. august 2011	L 215	4	20.8.2011
► <u>M8</u>	Komisjoni määrus (EL) nr 1258/2011, 2. detsember 2011	L 320	15	3.12.2011
► <u>M9</u>	Komisjoni määrus (EL) nr 1259/2011, 2. detsember 2011	L 320	18	3.12.2011
► <u>M10</u>	Komisjoni määrus (EL) nr 219/2012, 14. märts 2012	L 75	5	15.3.2012
► <u>M11</u>	Komisjoni määrus (EL) nr 594/2012, 5. juuli 2012	L 176	43	6.7.2012
► <u>M12</u>	Komisjoni määrus (EL) nr 1058/2012, 12. november 2012	L 313	14	13.11.2012
► <u>M13</u>	Komisjoni määrus (EL) nr 1067/2013, 30. oktoober 2013	L 289	56	31.10.2013
► <u>M14</u>	Komisjoni määrus (EL) nr 212/2014, 6. märts 2014	L 67	3	7.3.2014
► <u>M15</u>	Komisjoni määrus (EL) nr 362/2014, 9. aprill 2014	L 107	56	10.4.2014
► <u>M16</u>	Komisjoni määrus (EL) nr 488/2014, 12. mai 2014	L 138	75	13.5.2014
► <u>M17</u>	Komisjoni määrus (EL) nr 696/2014, 24. juuni 2014	L 184	1	25.6.2014
► <u>M18</u>	Komisjoni määrus (EL) nr 1327/2014, 12. detsember 2014	L 358	13	13.12.2014
► <u>M19</u>	Komisjoni määrus (EL) 2015/704, 30. aprill 2015	L 113	27	1.5.2015
► <u>M20</u>	Komisjoni määrus (EL) 2015/1005, 25. juuni 2015	L 161	9	26.6.2015
► <u>M21</u>	Komisjoni määrus (EL) 2015/1006, 25. juuni 2015	L 161	14	26.6.2015

► <u>M22</u>	Komisjoni määrus (EL) 2015/1125, 10. juuli 2015	L 184	7	11.7.2015
► <u>M23</u>	Komisjoni määrus (EL) 2015/1137, 13. juuli 2015	L 185	11	14.7.2015
► <u>M24</u>	Komisjoni määrus (EL) 2015/1933, 27. oktoober 2015	L 282	11	28.10.2015
► <u>M25</u>	Komisjoni määrus (EL) 2015/1940, 28. oktoober 2015	L 283	3	29.10.2015
► <u>M26</u>	Komisjoni määrus (EL) 2016/239, 19. veebruar 2016	L 45	3	20.2.2016
► <u>M27</u>	Komisjoni määrus (EL) 2017/1237, 7. juuli 2017	L 177	36	8.7.2017
► <u>M28</u>	Komisjoni määrus (EL) 2018/290, 26. veebruar 2018	L 55	27	27.2.2018
► <u>M29</u>	Komisjoni määrus (EL) 2019/1870, 7. november 2019	L 289	37	8.11.2019
► <u>M30</u>	Komisjoni määrus (EL) 2019/1901, 7. november 2019	L 293	2	14.11.2019
► <u>M31</u>	Komisjoni määrus (EL) 2020/685, 20. mai 2020	L 160	3	25.5.2020
► <u>M32</u>	Komisjoni määrus (EL) 2020/1255, 7. september 2020	L 293	1	8.9.2020
► <u>M33</u>	Komisjoni määrus (EL) 2020/1322, 23. september 2020	L 310	2	24.9.2020

Parandatud:

- **C1** Parandus, ELT L 298, 19.11.2019, lk 12 (2019/1870)

KOMISJONI MÄÄRUS (EÜ) nr 1881/2006,**19. detsember 2006,****millega sätestatakse teatavate saasteainete piirnормid toiduainetes****(EMPs kohaldatav tekst)***Artikkel 1***Üldeeskirjad**

1. Lisas loetletud toiduaineid ei tohi turule viia, kui need sisaldavad lisas loetletud saasteaineid lisas sätestatud piirnормist suuremal määral.

2. Kui lisas ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse asjaomaste toiduainete söödava osa suhtes lisas sätestatud piirnормe.

*Artikkel 2***Kuivatatud, lahjendatud, töödeldud ja liittoiduained**

1. Kui kuivatatud, lahjendatud, töödeldud või mitmest koostisosast koosnevate toodete suhtes kohaldatakse lisas sätestatud piirnормe, võetakse arvesse järgmist:
 - a) saasteainesisalduse muutusi, mis on põhjustatud kuivatamisest või lahjendamisest;

 - b) saasteainesisalduse muutusi, mis on põhjustatud töötlemisest;

 - c) toote koostisosade suhtelist sisaldust;

 - d) koguste kindlakstegemise analüütilist piiri.

2. Kui pädev asutus teostab ametlikku kontrolli, esitab toidukäitleja kuivatamise, lahjendamise, töötlemise ja/või segamise või asjaomaste kuivatatud, lahjendatud, töödeldud toiduainete ja/või liittoiduainete kohta konkreetsed kontsentreerimis- ja lahjendustegurid ning põhjendab neid.

Kui toidukäitleja ei esita vajalikku kontsentreerimis- või lahjendustegurit või kui pädev asutus peab tegurit sobimatuks arvestades toidukäitleja antud põhjendusi, määrab asutus olemasoleva teabe põhjal ise teguri, eesmärgiga kaitsta inimeste tervist.

3. Lõiget 1 ja 2 kohaldatakse juhul, kui nendele kuivatatud, lahjendatud ja töödeldud toiduainetele või liittoiduainetele ei ole konkreetseid ühenduse piirnормe kehtestatud.

▼B

4. Kuni ühenduse õigusaktidega ei ole sätestatud imiku- ja väikelapssetoidu jaoks konkreetseid piinorme, võivad liikmesriigid ette näha rangemad piinormid.

*Artikkel 3***Kasutamise, segamise ja detoksifitseerimine keeld**

1. Lisas sätestatud piinormidele mittevastavaid toiduaineid ei tohi kasutada toidu koostisosana.

2. Lisas sätestatud piinormidele vastavaid toiduaineid ei tohi segada neid piinorme ületavate toiduainetega.

3. Toiduaineid, mida saaste vähendamiseks sorteeritakse või muul viisil füüsiliselt töödeldakse, ei tohi segada toiduainetega, mis on ette nähtud otsetarbimiseks või kasutamiseks toidu koostisosana.

4. Lisa 2. jaos loetletud saasteaineid (mükotoksiine) sisaldavaid toiduaineid ei tohi keemilise töötlemisega tahtlikult detoksifitseerida.

▼M5*Artikkel 4***Erisätted maapähklite, muude õliseemnete, pähklipuu viljade, kuivatatud puuvilja, riisi ja maisi kohta**

Lisa punktides 2.1.5, 2.1.6, 2.1.7, 2.1.8, 2.1.10 ja 2.1.11 sätestatud aflatoksiinide piinormidele mittevastavaid maapähkleid, muid õliseemneid, pähklipuu vilju, kuivatatud puuvilja, riisi ning maisi võib turule viia tingimusel, et need tooted

- a) ei ole ette nähtud otsetarbimiseks või kasutamiseks toidu koostisosana;
- b) vastavad lisa punktides 2.1.1, 2.1.2, 2.1.3, 2.1.4, 2.1.9 ja 2.1.12 sätestatud piinormidele;
- c) on ette nähtud töötlemiseks (sorteerimiseks või töötlemiseks füüsiliselt muul viisil) ja pärast sellist töötlemist ei ületa lisa punktides 2.1.5, 2.1.6, 2.1.7, 2.1.8, 2.1.10 ja 2.1.11 sätestatud piinorme ning nimetatud töötlemine ei tekita muid kahjulikke jääke;
- d) on varustatud etiketiga, millel on nende täpne otstarve ja märged „Enne otsetarbimist või toidu koostisainena kasutamist tuleb toodet aflatoksiinisaaste vähendamiseks sorteerida või muul viisil füüsiliselt töödelda”. Märged kantakse iga koti, kasti vms etiketile ja saatedokumendi originaalile. Partiinumbrid märgitakse kustutatamatult partii igale üksikule kotile, kastile vms ja saatedokumendi originaalile.

▼ **M5***Artikkel 5***Erisätted maapähklite, muude õliseemnete, neist valmistatud toodete ja teravilja kohta**

Igal üksikul kotil, kastil jms ja saatedokumendi originaalil peab olema selge märgeline kavandatud kasutuse kohta. Saatedokumendi peab olema võimalik seostada partiiga, märkides ära partii tunnuskoodi, mis on partii igal kotil, kastil vms. Lisaks sellele peab partii vastuvõtja saatedokumendis märgitud majandustegevus olema kooskõlas kavandatud kasutusega.

Kui puudub selge märgeline selle kohta, et kavandatud kasutus ei näe ette toiduna kasutamist, kehtivad lisa punktides 2.1.5 ja 2.1.11 sätestatud piirnormid kõikide turule viidud maapähklite, muude õliseemnete ja neist valmistatud toodete ning teravilja kohta.

Seoses töötlemisele minevate maapähklite ja muude õliseemnete suhtes kehtestatud erandiga ja juhul, kui kohaldatakse lisa punktis 2.1.1 sätestatud piirnorme, on erand kehtiv üksnes saadetiste puhul, millele on selgelt märgitud kasutusotstarve ja mis kannavad märget „toode, mida töödeldakse rafineeritud taimeõli tootmiseks”. Märge kantakse iga üksiku koti, kasti vms etiketile ja saatedokumendile/saatedokumentidele. Toote lõplikuks sihtkohaks peab olema töötlemistehas.

▼ **B***Artikkel 6***Erisätted salati kohta**

Kui katte all kasvatatud salat („katmikalal kasvatatud salat”) pole sellisena märgistatud, kohaldatakse lisas vabas õhus kasvatatud salati („avamaaal kasvatatud salat”) jaoks sätestatud piirnorme.

Artikkel 7▼ **M9****Erandid**▼ **M8**▼ **M9**

4. Erandina lõikest 1 lubatakse Soomel, Rootsil ja Lätil turule viia nende territooriumil tarbimiseks ettenähtud Läänemere piirkonnast pärit looduslikku lõhet, mille dioksiinisaldus ja/või dioksiinitaoliste PCBde ja/või muude kui dioksiinitaoliste PCBde sisaldus on kõrgem lisa punktis 5.3 kehtestatud normidest tingimusel, et neil on süsteem, mis tagab tarbijate täieliku informeerituse sellest, et teataval ohustatud elanikkonnarühmal on soovitatav piirata Läänemere piirkonnast pärit loodusliku lõhe ja sellest valmistatud toodete kasutamist toiduks, et vältida võimalikku ohtu tervisele.

▼ **M9**

Soome, Rootsi ja Läti peavad rakendama ka edaspidi meetmeid tagamaks, et looduslikku lõhet ja sellest valmistatud tooteid, mis ei vasta lisa punktis 5.3 kehtestatud piirnormidele, ei toodaks turule teistes liikmesriikides.

Soome, Rootsi ja Läti annavad igal aastal komisjonile aru meetmetest, mida nad on võtnud, et tagada ohustatud elanikkonnarühmale täielik teave soovitava toitumisviisi kohta ning tagada, et piirnormidele mittevastavat looduslikku lõhet ja sellest valmistatud tooteid ei toodaks turule teistes liikmesriikides. Lisaks peavad nad esitama tõendid kõnealuste meetmete tõhususe kohta.

5. Erandina lõikest 1 lubatakse Soomel ja Rootsil turule viia nende territooriumil tarbimiseks ettenähtud Läänemere piirkonnast pärit looduslikku heeringat (*Clupea harengus*), mis on suurem kui 17 cm, looduslikku paaliat (*Salvelinus* spp.), looduslikku jõesilmu (*Lampetra fluviatilis*) ja meriforelli (*Salmo trutta*) ning nendest valmistatud tooteid, mille dioksiinisaldus ja/või dioksiinitaoliste PCBde ja/või muude kui dioksiinitaoliste PCBde sisaldus on kõrgem lisa punktis 5.3 kehtestatud normidest tingimuseel, et neil on süsteem, mis tagab tarbijate täieliku informeerituse sellest, et teataval ohustatud elanikkonnarühmal on soovitatav piirata Läänemere piirkonnast pärit loodusliku heeringa (mis on suurem kui 17 cm), loodusliku paalia, loodusliku jõesilmu ja meriforelli ning nendest valmistatud toodete kasutamist toiduks, et vältida võimalikku ohtu tervisele.

Soome ja Rootsi peavad rakendama ka edaspidi meetmeid tagamaks, et looduslikku heeringat, mis on suurem kui 17 cm, looduslikku paaliat, jõesilmu ja meriforelli ning nendest valmistatud tooteid, mis ei vasta lisa punktis 5.3 kehtestatud piirnormidele, ei toodaks turule teistes liikmesriikides.

Soome ja Rootsi annavad igal aastal komisjonile aru meetmetest, mida nad on võtnud, et tagada ohustatud elanikkonnarühmale täielik teave soovitava toitumisviisi kohta ning tagada, et piirnormidele mittevastavat kala ja sellest valmistatud tooteid ei toodaks turule teistes liikmesriikides. Lisaks peavad nad esitama tõendid kõnealuste meetmete tõhususe kohta.

▼ **M32**

6. Erandina artiklist 1 võivad järgmised liikmesriigid lubada lasta oma turule järgmist liiki traditsiooniliselt suitsutatud liha ja suitsuliha-tooteid, mis on suitsutatud nende territooriumil ja mis on ette nähtud tarbimiseks nende territooriumil ning milles polütsükliiliste aromaatsete süsivesinike sisaldus ületab lisa punktis 6.1.4 sätestatud piirnormi, eeldusel, et nende ainete sisaldus kõnealustes toodetes ei ületa enne 1. septembrit 2014 kehtinud piirnormi, st benso(*a*)püreeni puhul 5,0 µg/kg ning benso(*a*)püreeni, bens(*a*)antratseeni, benso(*b*)fluoranteeni ja krüseeni summa puhul 30,0 µg/kg:

— Iirimaa, Horvaatia, Küpros, Hispaania, Poola ja Portugal: traditsiooniliselt suitsutatud liha ja lihatooted;

— Läti: traditsiooniliselt suitsutatud sealiha, kuumsuitsutatud kanaliha, kuumsuitsutatud vorst ja kuumsuitsutatud ulukiliha;

▼ M32

- Slovaki Vabariik: soolatud traditsiooniliselt suitsutatud liha, traditsiooniliselt suitsutatud peekon ja traditsiooniliselt suitsutatud vorst (*klobása*), kusjuures traditsioonilise suitsutamise all on silmas peetud suitsu tekitamist suitsuahjus puidu (halud, saepuru, puidulaastud) põletamise teel;
- Soome: traditsiooniliselt kuumsuitsutatud liha ja lihatooted;
- Rootsi: puidust või muust taimsest materjalist saadud hõõgivate süte kohal suitsutatud liha ja lihatooted.

Nimetatud liikmesriigid ja asjaomased toidukäitlejad teevad jätkuvalt seiret polütsükliliste aromaatsete süsivesinike esinemise suhtes käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud traditsiooniliselt suitsutatud lihas ja suitsulihatoodetes ning tagavad võimaluse korral hea suitsutamistava rakendamise nii, et kõnealuste toodete tüüpilised organoleptilised omadused ei kaoks.

7. Erandina artiklist 1 võivad järgmised liikmesriigid lubada lasta oma turule järgmist liiki traditsiooniliselt suitsutatud kala ja suitsutatud kalandustooteid, mis on suitsutatud nende territooriumil ja mis on ette nähtud tarbimiseks nende territooriumil ning milles polütsükliliste aromaatsete süsivesinike sisaldus ületab lisa punktis 6.1.5 sätestatud piirnormi, eeldusel, et nende ainete sisaldus kõnealustes suitsutatud toodetes ei ületa enne 1. septembrit 2014 kehtinud piirnormi, st benso(a)püreeeni puhul 5,0 µg/kg ning benso(a)püreeeni, bens(a)antratseeni, benso(b)fluoranteeni ja krüseeeni summa puhul 30,0 µg/kg:

- Läti: traditsiooniliselt kuumsuitsutatud kala;
- Soome: traditsiooniliselt kuumsuitsutatud väikesed kalad ja väikestest kaladest saadud kalandustooted;
- Rootsi: puidust või muust taimsest materjalist saadud hõõgivate süte kohal suitsutatud kala ja kalandustooted.

Nimetatud liikmesriigid ja asjaomased toidukäitlejad teevad jätkuvalt seiret polütsükliliste aromaatsete süsivesinike esinemise suhtes käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud traditsiooniliselt suitsutatud kalas ja suitsutatud kalandustoodetes ning tagavad võimaluse korral hea suitsutamistava rakendamise nii, et kõnealuste toodete tüüpilised organoleptilised omadused ei kaoks.

▼ B*Artikkel 8***Proovi võtmine ja analüüs**

Lisas sätestatud piirnormide ametlikuks kontrolliks võetakse proove ja tehakse analüüse vastavalt komisjoni määrustele (EÜ) nr 1882/2006, ⁽¹⁾ EÜ nr 401/2006, ⁽²⁾ EÜ nr 1883/2006 ⁽³⁾ ning komisjoni direktiividele 2001/22/EÜ, ⁽⁴⁾ 2004/16/EÜ ⁽⁵⁾ ja 2005/10/EÜ ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ Vt käesoleva *Euroopa Liidu Teataja* lk 25.

⁽²⁾ ELT L 70, 9.3.2006, lk 12.

⁽³⁾ Vt käesoleva *Euroopa Liidu Teataja* lk 32.

⁽⁴⁾ EÜT L 77, 16.3.2001, lk 14. Direktiivi on muudetud direktiiviga 2005/4/EÜ (ELT L 19, 21.1.2005, lk 50).

⁽⁵⁾ ELT L 42, 13.2.2004, lk 16.

⁽⁶⁾ ELT L 34, 8.2.2005, lk 15.

▼ **M25***Artikkel 9***Seire ja aruandlus**

1. Liikmesriigid kontrollivad nitraatide sisaldust köögiviljades, mis võivad neid märkimisväärsel määral sisaldada, eelkõige lehtköögiviljades, ning edastavad tulemused regulaarselt EFSA-le.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile kokkuvõtte aflatoksiini määramise tulemustest, mis on saadud vastavalt komisjoni rakendusmäärusele (EL) nr 884/2014 ⁽¹⁾. Liikmesriigid edastavad andmed üksikute esinemisjuhtumite kohta EFSA-le.

3. Liikmesriigid ja huvirühmade kutseorganisatsioonid edastavad igal aastal komisjonile tehtud uuringute tulemused ning teabe edusammude kohta, mis on tehtud ennetusmeetmete rakendamisel, et vältida saastumist deoksünivalenooli, zearalenooni, fumonisiin B₁ ja B₂, T-2 ning HT-2 toksiinidega. Komisjon teeb need tulemused kättesaadavaks teistele liikmesriikidele. Vastavad esinemisandmed edastatakse EFSA-le.

4. Liikmesriikidel ja huvirühmade kutseorganisatsioonidel soovitatakse tungivalt jälgida tungalteraalkaloidide esinemist teraviljas ja teraviljatoodetes.

Samuti soovitatakse liikmesriikidel ja huvirühmade kutseorganisatsioonidel teatada EFSA-le tungalteraalkaloidide määramise tulemused 30. septembriks 2016. Kõnealused määramise tulemused sisaldavad esinemisandmeid ning üksikasjalikku teavet tungaltera sklerootsiumide esinemise ja iga tungalteraalkaloidi taseme vahelise seose kohta.

Komisjon teeb need määramiste tulemused kättesaadavaks liikmesriikidele.

5. Liikmesriikide ja sidusrühmade kutseorganisatsioonide kogutud andmed muude kui lõigetes 1–4 osutatud saasteainete esinemise kohta võib edastada EFSA-le.

6. Esinemisandmed esitatakse EFSA-le EFSA andmevormil kooskõlas EFSA juhistega toidu ja sööda standardproovi kirjelduse kohta ⁽²⁾ ning EFSA täiendavate erinõuetega teatavaid saasteaineid käsitlevate aruannete esitamise kohta. Huvirühmade kutseorganisatsioonidelt saadud esinemisandmed võib vajaduse korral esitada EFSA-le EFSA määratletud lihtsustatud andmevormil.

▼ **B***Artikkel 10***Kehtetuks tunnistamine**

Määrus (EÜ) nr 466/2001 on tunnistatud kehtetuks.

⁽¹⁾ Komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 884/2014, 13. august 2014, millega kehtestatakse eritingimused teatavatest kolmandatest riikidest pärit teatava sööda ja toidu impordile seoses aflatoksiinidega saastumise ohuga ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1152/2009 (ELT L 242, 14.8.2014, lk 4).

⁽²⁾ <http://www.efsa.europa.eu/en/datex/datexsubmitdata.htm>

▼B

Viiteid kehtetuks tunnistatud määrusele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele.

*Artikkel 11***Üleminekumeetmed****▼M11**

Käesolevat määrust ei kohaldata toodete suhtes, mis on turule viidud enne punktides a–f osutatud kuupäevi kooskõlas vastavatel kuupäevadel kohaldatud sätetega:

a) 1. juuli 2006 lisa punktides 2.4.1, 2.4.2., 2.4.4, 2.4.5, 2.4.6, 2.4.7, 2.5.1, 2.5.3, 2.5.5 ja 2.5.7 sätestatud deoksünivalenooli ja zearaleenooni piirnormide puhul;

▼M1

b) 1. oktoober 2007 lisa punktides 2.4.3, 2.4.8, 2.4.9, 2.5.2, 2.5.4, 2.5.6, 2.5.8, 2.5.9 ja 2.5.10 sätestatud deoksünivalenooli ja zearaleenooni piirnormide korral;

▼B

c) 1. oktoober 2007 lisa punktis 2.6 sätestatud fumonisiin B₁ ja B₂ piirnormide puhul;

d) 4. november 2006 lisa 5. jaos sätestatud dioksiinide ja dioksiinilaadsete PCBde summa piirnormide puhul;

▼M11

e) 1. jaanuar 2012 lisa 5. jaos sätestatud muude kui dioksiinitaoliste PCBde piirnormide puhul;

f) 1. jaanuar 2015 lisa punktis 2.2.11 sätestatud *Capsicum spp.* liikides sisalduva ohratoksiin A piirnormi puhul.

▼B

Toidukäitlejal lasub kohustus tõendada, millal tooted turule toodi.

*Artikkel 12***Jõustumine ja kohaldamine**

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolevat määrust kohaldatakse alates 1. märtsist 2007.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

▼ **B**

LISA

Teatavate saasteainete piirnormid toiduainetes ⁽¹⁾▼ **M8**

1. jagu: nitraadid

Toode ⁽¹⁾		Piirnormid (mg NO ₃ /kg)	
1.1.	Värske spinat (<i>Spinacia oleracea</i>) ⁽²⁾		3 500
1.2.	Konserveeritud, sügavkülmutatud või külmutatud spinat		2 000
1.3.	Värske salat (<i>Lactuca sativa</i> L.) (katmikikalal ja avamaal kasvatatud salat), välja arvatud punktis 1.4 nimetatud salat	Koristatud 1. oktoobrist 31. märtsini: katmikikalal kasvatatud salat avamaal kasvatatud salat	5 000 4 000
		Koristatud 1. aprillist 30. septembrini: katmikikalal kasvatatud salat avamaal kasvatatud salat	4 000 3 000
1.4.	„Iceberg”-sorti salat	Katmikikalal kasvatatud salat avamaal kasvatatud salat	2 500 2 000
1.5.	Rukola (<i>Eruca sativa</i> , <i>Diplotaxis</i> sp., <i>Brassica tenuifolia</i> , <i>Sisymbrium tenuifolium</i>)	Koristatud 1. oktoobrist 31. märtsini: Koristatud 1. aprillist 30. septembrini:	7 000 6 000
1.6.	Imikutele ja väikelastele ettenähtud teraviljapõhised töödeldud toidud ja muud imikutoidud ⁽³⁾ ⁽⁴⁾		200

▼ **B**

2. jagu: mükotoksiinid

▼ **M5**

Toode ⁽¹⁾		Piirnormid (µg/kg)		
2.1.	Aflatoksiinid	B ₁	B ₁ , B ₂ , G ₁ ja G ₂ summa	M ₁
2.1.1.	Maapähklid ja muud õliseemned, ⁽⁴⁰⁾ mida enne otsetarbimist või toidu koostisosana kasutamist sorteeritakse või töödeldakse füüsiliselt muul viisil, välja arvatud: — maapähklid ja muud õliseemned, mida töödeldakse rafineeritud taimeõli tootmiseks	8,0 ⁽⁵⁾	15,0 ⁽⁵⁾	—
2.1.2.	Mandlid, pistaatsiapähklid ja aprikoosituumad, mida enne otsetarbimist või toidu koostisosana kasutamist sorteeritakse või töödeldakse füüsiliselt muul viisil	12,0 ⁽⁵⁾	15,0 ⁽⁵⁾	—

▼ **M5**

Toode ⁽¹⁾		Piinormid (µg/kg)		
2.1.3.	Sarapuupähklid ja brasiilia pähklid, mida enne otsetarbimist või toidu koostisosana kasutamist sorteeritakse või töödeldakse füüsiliselt muul viisil	8,0 ⁽⁵⁾	15,0 ⁽⁵⁾	
2.1.4.	Muud pähklipuu viljad, mida ei loetletud punktides 2.1.2 ja 2.1.3 ja mida enne otsetarbimist või toidu koostisosana kasutamist sorteeritakse või töödeldakse füüsiliselt muul viisil	5,0 ⁽⁵⁾	10,0 ⁽⁵⁾	—
2.1.5.	Maapähklid ja muud õliseemned ⁽⁴⁰⁾ ning nendest valmistatud tooted, mis on ette nähtud otsetarbimiseks või kasutamiseks toidu koostisosana, välja arvatud: — töötlemata taimeõli, mis läheb rafineerimisele — rafineeritud taimeõli	2,0 ⁽⁵⁾	4,0 ⁽⁵⁾	—
2.1.6.	Mandlid, pistaatsiapähklid ja aprikoosituumad, mis on ette nähtud otsetarbimiseks või kasutamiseks toidu koostisosana ⁽⁴¹⁾	8,0 ⁽⁵⁾	10,0 ⁽⁵⁾	—
2.1.7.	Sarapuupähklid ja brasiilia pähklid, mis on ette nähtud otsetarbimiseks või kasutamiseks toidu koostisosana ⁽⁴¹⁾	5,0 ⁽⁵⁾	10,0 ⁽⁵⁾	
2.1.8.	Muud pähklipuu viljad, mida ei loetletud punktides 2.1.6 ja 2.1.7 ja neist valmistatud tooted, mis on ette nähtud otsetarbimiseks või kasutamiseks toidu koostisosana	2,0 ⁽⁵⁾	4,0 ⁽⁵⁾	—
▼ M12				
2.1.9.	Muu kuivatatud puuvili kui kuivatatud viigimarjad, mida enne otsetarbimist või toidu koostisosana kasutamist sorteeritakse või töödeldakse füüsiliselt muul viisil	5,0	10,0	—
2.1.10.	Muu kuivatatud puuvili kui kuivatatud viigimarjad ning nendest valmistatud tooted, mis on ette nähtud otsetarbimiseks või kasutamiseks toidu koostisosana	2,0	4,0	—
▼ M5				
2.1.11.	Teravili ning sellest valmistatud tooted, sealhulgas töödeldud teraviljatooted, välja arvatud punktides 2.1.12, 2.1.15 ja 2.1.17 loetletud tooted	2,0	4,0	—
2.1.12.	Mais ja riis, mida enne otsetarbimist või toidu koostisosana kasutamist sorteeritakse või töödeldakse füüsiliselt muul viisil	5,0	10,0	—
2.1.13.	Toorpiim, ⁽⁶⁾ kuumtöödeldud piim ja piimapõhiste toodete valmistamiseks kasutatav piim	—	—	0,050
2.1.14.	Järgmised vürtsitaimede liigid: <i>Capsicum</i> spp. (nende kuivatatud viljad, terved või jahvatatud, sealhulgas vürtsipaprika, vürtsipaprikapulber, Cayenne'i pipar ja paprika) <i>Piper</i> spp. (nende viljad, sealhulgas valge ja must pipar) <i>Myristica fragrans</i> (muskaatpähklipuu) <i>Zingiber officinale</i> (harilik ingver) <i>Curcuma longa</i> (kollajuur) Vürtsisegud, mis sisaldavad üht või mitut eespool nimetatud vürtsi.	5,0	10,0	—

▼ **M5**

Toode ⁽¹⁾		Piinormid (µg/kg)		
2.1.15.	Imikutele ja väikelastele ette nähtud teraviljapõhised töödeldud toidud ja muud imikutoidud ⁽³⁾ ⁽⁷⁾	0,10	—	—
2.1.16.	Imikutele ette nähtud piimasegud ja jätkupiimasegud, sealhulgas imikutele ette nähtud piim ja piimal põhinev jätkupiimasegu ⁽⁴⁾ ► M20 ⁽³⁾ ◀	—	—	0,025
2.1.17.	Meditsiiniliseks eriotstarbeks ette nähtud dieettoidud, ► M20 ⁽³⁾ ◀ ⁽¹⁰⁾ mis on mõeldud spetsiaalselt imikutele	0,10	—	0,025

▼ **M12**

2.1.18.	Kuivatatud viigimarjad	6,0	10,0	—
---------	------------------------	-----	------	---

▼ **B**

2.2.	Ohratoksiin A			
2.2.1.	Töötlemata teravili	5,0		

▼ **M11**

2.2.2.	Kõik töötlemata teraviljast valmistatud tooted, sealhulgas töödeldud teraviljatooted ja otsetarbimiseks ettenähtud teravili, välja arvatud punktides 2.2.9, 2.2.10 ja 2.2.13 loetletud tooted	3,0		
--------	---	-----	--	--

▼ **B**

2.2.3.	Rosinad (korint, harilikud rosinad ja sultana-rosinad)	10,0		
2.2.4.	Röstitud kohvioad ja jahvatatud röstitud kohv, välja arvatud lahustuv kohv	5,0		
2.2.5.	Lahustuv kohv	10,0		
2.2.6.	Veinid (sealhulgas vahuveinid, välja arvatud liköörveinid ja veinid, mis sisaldavad alkoholi vähemalt 15 mahuprotsenti) ning puuviljaveinid ⁽¹¹⁾	2,0 ⁽¹²⁾		
2.2.7.	Aromatiseeritud veinid, aromatiseeritud veinijoogid ja aromatiseeritud veinikokteilid ⁽¹³⁾	2,0 ⁽¹²⁾		
2.2.8.	Otsetarbimiseks ette nähtud viinamarjamahl, viinamarjamahl kontsentreeritud viinamarjamahl, viinamarjanektar, viinamarjavirre ja viinamarjavirre kontsentreeritud viinamarjavirdest ⁽¹⁴⁾	2,0 ⁽¹²⁾		
2.2.9.	Imikutoidud ja imikutele ja väikelastele ettenähtud teraviljapõhised töödeldud toidud ⁽³⁾ , ⁽⁷⁾	0,50		
2.2.10.	Meditsiiniliseks eriotstarbeks ettenähtud dieettoidud, ► M20 ⁽³⁾ ◀, ⁽¹⁰⁾ mis on mõeldud spetsiaalselt imikutele	0,50		

▼ **M23**

2.2.11.	Vürtsid, sh kuivatatud vürtsid <i>Piper</i> spp. (nende viljad, sealhulgas valge ja must pipar) <i>Myristica fragrans</i> (muskaatpähklipuu) <i>Zingiber officinale</i> (harilik ingver) <i>Curcuma longa</i> (kollajuur) <i>Capsicum</i> spp. (nende kuivatatud viljad, terved või jahvatatud, sealhulgas vürtsipaprika, vürtsipaprikapulber, Cayenne'i pipar ja paprika) Vürtsisegud, mis sisaldavad üht või mitut eespool nimetatud vürtsi	15 µg/kg		
		20 µg/kg		
		15 µg/kg		

▼ **B**

	Toode ⁽¹⁾	Piirnormid (µg/kg)
▼ M4		
2.2.12.	Lagrits (<i>Glycyrrhiza glabra</i> , <i>Glycyrrhiza inflata</i> ja muud liigid)	
2.2.12.1.	Lagritsajuur, taimetee tooraine	20 µg/kg
2.2.12.2.	Lagritsaekstrakt, ⁽⁴²⁾ toidus (eelkõige jookides ja kompekkides) kasutamiseks	80 µg/kg
▼ M11		
2.2.13.	Nisugluteen, mida ei müüda otse tarbijale	8,0
▼ B		
2.3.	Patuliin	
2.3.1.	Puuviljamahl, puuviljamahl kontseentreeritud puuviljamahlast ja puuviljanektar ⁽¹⁴⁾	50
2.3.2.	Piiritusjoogid, ⁽¹⁵⁾ siider ja muud kääritatud joogid, mis on saadud õuntest või sisaldavad õunamahla	50
2.3.3.	Viljalihaga õunatooted (sealhulgas otsetarbimiseks ettenähtud õunakompott, õunapüree), välja arvatud punktides 2.3.4 ja 2.3.5 loetletud tooted	25
2.3.4.	Õunamahl ja viljalihaga õunatooted (sealhulgas õunakompott ning õunapüree imikutele ja väikelastele, ⁽¹⁶⁾ mis mürgistatakse ja müüakse sellisena) ⁽⁴⁾	10,0
2.3.5.	Imikutoidud, välja arvatud imikutele ja väikelastele ettenähtud teraviljapõhised töödeldud toidud ⁽³⁾ , ⁽⁴⁾	10,0
▼ M1		
2.4.	Deoksüünivalenool ⁽¹⁷⁾	
2.4.1.	Töötlemata teravili, ⁽¹⁸⁾ ⁽¹⁹⁾ , välja arvatud kõva nisu, kaer ja mais	1 250
2.4.2.	Töötlemata kõva nisu ja kaer ⁽¹⁸⁾ ⁽¹⁹⁾	1 750
2.4.3.	Töötlemata mais, ⁽¹⁸⁾ välja arvatud töötlemata mais, mis on ettenähtud töötlemiseks määrgajavatusmeetodil ⁽³⁷⁾	1 750 ⁽²⁰⁾
2.4.4.	Otsetarbimiseks ette nähtud teravili, teraviljajahu, kliid ja idud kui otsetarbimiseks ettenähtud lõpptoode, välja arvatud punktides 2.4.7, 2.4.8 ja 2.4.9 loetletud tooted	750
2.4.5.	Pastatooted (kuiv) ⁽²²⁾	750
2.4.6.	Leib (sealhulgas väikesed pagaritooted), kondiitritooted, küpsised, teraviljast suupisted ja hommikusöögihelbed	500
2.4.7.	Imikutele ja väikelastele ettenähtud teraviljapõhised töödeldud toidud ja muud imikutoidud ⁽³⁾ ⁽⁷⁾	200
2.4.8.	Maisi jahvatusfraktsioon osakese suurusega > 500 mikronit, mis kuulub CN-koodi 1103 13 või 1103 20 40 alla, ja muud maisi jahvatusaadused osakese suurusega > 500 mikronit, mis ei ole ette nähtud otsetarbimiseks ning mis kuuluvad CN-koodi 1904 10 10 alla	750 ⁽²⁰⁾

▼ **M1**

Toode ⁽¹⁾		Piirnormid (µg/kg)
2.4.9.	Maisi jahvatusfraktsioon osakese suurusega ≤ 500 mikronit, mis kuulub CN-koodi 1102 20 alla, ja muud maisi jahvatusaadused osakese suurusega ≤ 500 mikronit, mis ei ole ette nähtud otsetarbimiseks ning kuuluvad CN-koodi 1904 10 10 alla	1 250 ⁽²⁰⁾
2.5.	Zearalenoon ⁽¹⁷⁾	
2.5.1.	Töötlemata teravili, ⁽¹⁸⁾ ⁽¹⁹⁾ , välja arvatud mais	100
2.5.2.	Töötlemata mais, ⁽¹⁸⁾ välja arvatud töötlemata mais, mis on ette nähtud töötlemiseks märgjahvatusmeetodil ⁽³⁷⁾	350 ⁽²⁰⁾
2.5.3.	Otsetarbimiseks ette nähtud teravili, teraviljajahu, kliid ja idud kui otsetarbimiseks ettenähtud lõpptoode, välja arvatud punktides 2.5.6, 2.5.7, 2.5.8, 2.5.9 ja 2.5.10 loetletud tooted	75
2.5.4.	Rafineeritud maisiõli	400 ⁽²⁰⁾
2.5.5.	Leib (sealhulgas väikesed pagaritooted), kondiitritooted, küpsised, teraviljast suupisted ja hommikusöögihelbed, välja arvatud maisist suupisted ja maisipõhised hommikusöögihelbed	50
2.5.6.	Otsetarbimiseks ette nähtud mais, maisist suupisted ja maisipõhised hommikusöögihelbed	100 ⁽²⁰⁾
2.5.7.	Imikutele ja väikelastele ette nähtud teraviljapõhised töödeldud toidud (välja arvatud maisipõhised töödeldud toidud) ja muud imikutoidud ⁽³⁾ ⁽⁷⁾	20
2.5.8.	Imikutele ja väikelastele ette nähtud maisipõhised töödeldud toidud ⁽³⁾ ⁽⁷⁾	20 ⁽²⁰⁾
2.5.9.	Maisi jahvatusfraktsioon osakese suurusega > 500 mikronit, mis kuulub CN-koodi 1103 13 või 1103 20 40 alla, ja muud maisi jahvatusaadused osakese suurusega > 500 mikronit, mis ei ole ette nähtud otsetarbimiseks ning mis kuuluvad CN-koodi 1904 10 10 alla	200 ⁽²⁰⁾
2.5.10.	Maisi jahvatusfraktsioon osakese suurusega ≤ 500 mikronit, mis kuulub CN-koodi 1102 20 alla, ja muud maisi jahvatusaadused osakese suurusega ≤ 500 mikronit, mis ei ole ette nähtud otsetarbimiseks ning mis kuuluvad CN-koodi 1904 10 10 alla	300 ⁽²⁰⁾
2.6.	Fumonisiinid	B ₁ ja B ₂ summa
2.6.1.	Töötlemata mais, ⁽¹⁸⁾ välja arvatud töötlemata mais, mis on ette nähtud töötlemiseks märgjahvatusmeetodil ⁽³⁷⁾	4 000 ⁽²³⁾
2.6.2.	Otsetarbimiseks ette nähtud mais ja maisipõhised tooted, välja arvatud punktides 2.6.3 ja 2.6.4 loetletud tooted	1 000 ⁽²³⁾

▼ **M1**

	Toode ⁽¹⁾	Piirnormid (µg/kg)
2.6.3.	Maisist suupisted ja maisipõhised hommikusöögihelbed	800 ⁽²³⁾
2.6.4.	Imikutele ja väikelastele ette nähtud maisipõhised töödeldud toidud ja muud imikutoidud ⁽³⁾ ⁽⁷⁾	200 ⁽²³⁾
2.6.5.	Maisi jahvatusfraktsioon osakese suurusega > 500 mikronit, mis kuulub CN-koodi 1103 13 või 1103 20 40 alla, ja muud maisi jahvatusaadused osakese suurusega > 500 mikronit, mis ei ole ette nähtud otsetarbimiseks ning mis kuuluvad CN-koodi 1904 10 10 alla	1 400 ⁽²³⁾
2.6.6.	Maisi jahvatusfraktsioon osakese suurusega ≤ 500 mikronit, mis kuulub CN-koodi 1102 20 alla, ja muud maisi jahvatusaadused osakese suurusega ≤ 500 mikronit, mis ei ole ette nähtud otsetarbimiseks ning mis kuuluvad CN-koodi 1904 10 10 alla	2 000 ⁽²³⁾

▼ **B**

2.7.	T-2 ja HT-2 toksiin ⁽¹⁷⁾	T-2 ja HT-2 toksiini summa
2.7.1.	Töötlemata teravili ⁽¹⁸⁾ ja teraviljatooted	

▼ **M30**

2.8.	Tsitriiniin	
2.8.1.	Toidulisandid, mis põhinevad punase pärmil <i>Monascus purpureus</i> 'ega kääritatud riisil	100

▼ **M25**

2.9	Tungaltera sklerootsiumid ja tungalteraalkaloidid	
2.9.1.	Tungaltera sklerootsiumid	
2.9.1.1.	Töötlemata teravili, ⁽¹⁸⁾ välja arvatud mais ja riis	0,5 g/kg ^(***)
2.9.2.	Tungalteraalkaloidid ^(**)	
2.9.2.1.	Töötlemata teravili, ⁽¹⁸⁾ välja arvatud mais ja riis	— ^(***)
2.9.2.2.	Teravilja jahvatusaadused, välja arvatud maisi ja riisi jahvatusaadused	— ^(***)
2.9.2.3.	Leib (sealhulgas väikesed pagaritooted), kondiitritooted, küpsised, teraviljast suupisted, hommikusöögihelbed ja pastatooted	— ^(***)
2.9.2.4.	Teraviljapõhine imiku- ja väikelapsetoit	— ^(***)

▼ **B**

3. jagu: metallid

▼ **M20**

	Toode ⁽¹⁾	Piirnormid (mg/kg märgkaalu kohta)
3.1	Plii	
3.1.1.	Toorpiim, ⁽⁶⁾ kuumtöödeldud piim ja piimapõhiste toodete valmistamiseks kasutatav piim	0,020
3.1.2.	Imiku piimasegud ja jätkupiimasegud	
	turustatakse pulbrina ⁽³⁾ ⁽²⁹⁾	0,050
	turustatakse vedelikuna ⁽³⁾ ⁽²⁹⁾	0,010
3.1.3.	Imikutele ja väikelastele ettenähtud töödeldud teraviljapõhised toidud ja muud imikutoidud, ⁽³⁾ ⁽²⁹⁾ välja arvatud punktis 3.1.5 loetletud tooted	0,050

▼ M20

	Toode (1)	Piimormid (mg/kg märgkaalu kohta)
3.1.4.	Meditsiiniliseks eriotstarbeks ettenähtud toidud, (3) mis on mõeldud spetsiaalselt imikutele ja väikelastele	
	turustatakse pulbrina (29)	0,050
	turustatakse vedelikuna (29)	0,010
3.1.5.	Imikutele ja väikelastele ettenähtud joogid, mida sellisena märgistatakse ja müüakse, välja arvatud punktides 3.1.2 ja 3.1.4 loetletud tooted	
	turustatakse vedelikuna või muudetakse vastavalt tootja juhistele, sealhulgas puuvilja- ja marjamahlad (4)	0,030
	valmistatakse sissevalamise või kokkukeetmise teel (29)	1,50
3.1.6.	Veise-, lamba-, sea- ja linnuliha (välja arvatud rups) (6)	0,10
3.1.7.	Veise-, lamba-, sea- ja linnurups (6)	0,50
3.1.8.	Kala lihaskude (24) (25)	0,30
3.1.9.	Peajalgseid (52)	0,30
3.1.10.	Koorikloomad (26) (44)	0,50
3.1.11.	Kahepoolmelised molluskid (26)	1,50
3.1.12.	Teravili ja kaunviljad	0,20
3.1.13.	Köögiljad, välja arvatud lehtkapsas, aed-piimjuur, lehtköögiljad ja värsked ürdid, seemned, merevetikad ja viliköögiljad (27) (53)	0,10
3.1.14.	Lehtkapsas, aed-piimjuur, lehtköögiljad, v.a värsked ürdid ning järgmised seemned: <i>Agaricus bisporus</i> (šampinjonid), <i>Pleurotus ostreatus</i> (austerservikud), <i>Lentinula edodes</i> (shiitakeseened) (27)	0,30
3.1.15.	Viliköögiljad	
	suhkrumais (27)	0,10
	muu kui suhkrumais (27)	0,05
3.1.16.	Puuviljad, välja arvatud jõhvikad, sõstrad, musta leedri viljad ja maasikapuu viljad (27)	0,10
3.1.17.	Jõhvikad, sõstrad, musta leedri viljad ja maasikapuu vilja (27)	0,20

▼ **M20**

	Toode ⁽¹⁾	Piirnormid (mg/kg märgkaalu kohta)
3.1.18.	Rasvad ja õlid, sealhulgas piimarasv	0,10
3.1.19.	Puuviljamahlad, kontsentreeritud puuviljamahladest puuviljamahlad ja puuviljanektarid	
	üksnes marjadest ⁽¹⁴⁾	0,05
	puuviljadest, muudest kui marjad ⁽¹⁴⁾	0,03
3.1.20.	Veinid (sealhulgas vahuveinid, välja arvatud likööri-veinid), siidrid, pirmsiider ja puuviljaveinid ⁽¹¹⁾	
	tooted, mis on valmistatud alates 2001. aasta saagikoristusest kuni 2015. aasta saagikoristuseni	0,20
	tooted, mis on valmistatud alates 2016. aasta saagikoristusest	0,15
3.1.21.	Aromatiseeritud veinid, aromatiseeritud veinijoogid ja aromatiseeritud veinikokteilid ⁽¹³⁾	
	tooted, mis on valmistatud alates 2001. aasta saagikoristusest kuni 2015. aasta saagikoristuseni	0,20
	tooted, mis on valmistatud alates 2016. aasta saagikoristusest	0,15
3.1.22.	Toidulisandid ⁽³⁹⁾	3,0
3.1.23.	Mesi	0,10

▼ **M16**

3.2.	Kaadmium	
3.2.1.	Köögi- ja puuviljad, välja arvatud juurviljad ja mugulköögiviljad, lehtköögiviljad, värsked ürdid, lehtkapsas, varsköögiviljad, seened ning merevetikad ⁽²⁷⁾	0,050
3.2.2.	Juurviljad ja mugulköögiviljad, välja arvatud juurseller, pastinaak, aed-piimjuur, mädarõigas), varsköögiviljad (välja arvatud seller) ⁽²⁷⁾ . Kartuli puhul kohaldatakse piirnormi kooritud kartuli suhtes.	0,10
3.2.3.	Lehtköögiviljad, värsked ürdid, lehtkapsas, seller, juurseller, pastinaak, aed-piimjuur, mädarõigas ja järgmised seened: ⁽²⁷⁾ <i>Agaricus bisporus</i> (šampinjonid), <i>Pleurotus ostreatus</i> (austerservikud), <i>Lentinula edodes</i> (shiitakeseed)	0,20
3.2.4.	Seened, välja arvatud punktis 3.2.3 loetletud seened ⁽²⁷⁾	1,0
3.2.5.	Teravili, välja arvatud nisu ja riis	0,10

▼ M16

	Toode (1)	Piinormid (mg/kg märgkaalu kohta)
3.2.6.	<ul style="list-style-type: none"> — Nisuterad, riisiterad — Nisukliid ja nisuidud otsetarbimiseks — Sojaoad 	0,20
3.2.7.	<p>Järgmised kakao- ja šokolaaditooted (49):</p> <ul style="list-style-type: none"> — piimašokolaad, milles kakaokuivaine üldkogus on < 30 % — šokolaad, milles kakaokuivaine üldkogus on < 50 % Piimašokolaad, milles kakaokuivaine üldkogus on ≥ 30 % — šokolaad, milles kakaokuivaine üldkogus on ≥ 50 % — lõpptarbijale müüdav kakaopulber või kakaopulber koostisosana lõpptarbijale müüdavas magustatud kakaopulbris (šokolaadijook) 	<p>0,10 alates 1. jaanuarist 2019</p> <p>0,30 alates 1. jaanuarist 2019</p> <p>0,80 alates 1. jaanuarist 2019</p> <p>0,60 alates 1. jaanuarist 2019</p>
3.2.8.	Veise-, lamba-, sea- ja linnuliha (välja arvatud rups) (6)	0,050
3.2.9.	Hobuseliha, välja arvatud rups (6)	0,20
3.2.10.	Veise-, lamba-, sea-, linnu- ja hobusemaks (6)	0,50
3.2.11.	Veise-, lamba-, sea-, linnu- ja hobuseneer (6)	1,0
3.2.12.	Kala lihaskude (24) (25), välja arvatud punktides 3.2.13, 3.2.14 ja 3.2.15 loetletud liigid	0,050
3.2.13.	Järgmiste kalade lihaskude (24) (25): makrell (<i>Scomber</i> sp.), tuun (<i>Thunnus</i> sp., <i>Katsuwonus pelamis</i> , <i>Euthynnus</i> sp.), lõuna-aafrika sintüoptermudil (<i>Sicyopterus lagocephalus</i>)	0,10
3.2.14.	Järgmiste kalade lihaskude (24) (25): makrelltuunid (<i>Auxis</i> sp.)	0,15
3.2.15.	Järgmiste kalade lihaskude (24) (25): anšoovised (<i>Engraulis</i> sp.) mõõkkala (<i>Xiphias gladius</i>) sardiin (<i>Sardina pilchardus</i>)	0,25
3.2.16.	Koorikloomad (26): jäsemete ja tagakeha lihaskude (44). Krabi ja krabilaadsete koorikloomade (<i>Brachyura</i> ja <i>Anomura</i>) puhul jäsemete lihaskude	0,50
3.2.17.	Kahepoolmelised molluskid (26)	1,0
3.2.18.	Peajalgged (sisikonnata) (26)	1,0

▼ **M16**

	Toode (1)	Piimnormid (mg/kg märgkaalu kohta)
3.2.19.	Imiku piimasegud ja jätkupiimasegud ► M20 (3) ◀ (29): — lehmapiimavalkudest või valgu hüdroliisaatidest valmistatud pulberpiimasegud — lehmapiimavalkudest või valgu hüdroliisaatidest valmistatud vedelpiimasegud — sojavalgu isolaatidest kas eraldi või segus lehmapiimavalkudega valmistatud pulberpiimasegud — sojavalgu isolaatidest kas eraldi või segus lehmapiimavalkudega valmistatud vedelpiimasegud	0,010 alates 1. jaanuarist 2015 0,005 alates 1. jaanuarist 2015 0,020 alates 1. jaanuarist 2015 0,010 alates 1. jaanuarist 2015
3.2.20.	Imikutele ja väikelastele ette nähtud teraviljapõhised töödeldud toidud ja muud imikutoidud (3) (29)	0,040 alates 1. jaanuarist 2015
3.2.21.	Toidulisandid, (39) välja arvatud punktis 3.2.22 loetletud toidulisandid	1,0
3.2.22.	Toidulisandid, (39) mis koosnevad üksnes või peamiselt kuivatatud merevetikatest, merevetikatest valmistatud toodetest või kuivatatud kahepoolmelistest molluskitest	3,0

▼ **B**3.3. **Elavhõbe**▼ **M6**

3.3.1 Kalandustooted (26) ja kalade lihaskude (24) (25), välja arvatud punktis 3.3.2. loetletud liigid. Koorikloomade piimnorm kehtib jäsemete ja tagakeha lihaskoe (44) kohta. Krabi ja krabilaadsete koorikloomade (*Brachyura* ja *Anomura*) puhul kehtib see jäsemete lihaskoe kohta.

▼ **M3**

3.3.2. Järgmiste kalade lihaskude: (24) (25)
merikuradid (*Lophius species*)
harilik merihunt (*Anarhichas lupus*)
Atlandi pelamiid (*Sarda sarda*)
angerjad (*Anguilla species*)
seaninad, karekalad või saagkõhud (*Hoplostethus species*)
kalju-tõmppeakala (*Coryphaenoides rupestris*)
harilik hiidlest (*Hippoglossus hippoglossus*)
Aafrika kongrio (*Genypterus capensis*)
marliinid (*Makaira species*)
kammellased (*Lepidorhombus species*)
meripoisurid (*Mullus species*)
lõunakongrio (*Genypterus blacodes*)
harilik haug (*Esox lucius*)
vöötideta pelamiid (*Orcynopsis unicolor*)

1,0

▼ **M3**

	Toode (1)	Piimormid (mg/kg märgkaalu kohta)
	väike tursik (<i>Trisopterus minutus</i>) portugali süvahai (<i>Centroscymnus coelolepis</i>) raid (<i>Raja species</i>) meriahvenad (<i>Sebastes marinus</i> , <i>S. mentella</i> , <i>S. viviparus</i>) purikala (<i>Istiophorus platypterus</i>) lintuimed (<i>Lepidopus caudatus</i> , <i>Aphanopus carbo</i>) besuugod (<i>Pagellus species</i>) haid (kõik liigid) gempüülased (<i>Lepidocybium flavobrunneum</i> , <i>Ruvettus pretiosus</i> , <i>Gempylus serpens</i>) tuurad (<i>Acipenser species</i>) mõõkkala (<i>Xiphias gladius</i>) tuunid (<i>Thunnus species</i> , <i>Euthynnus species</i> , <i>Katsuwonus pelamis</i>)	
3.3.3.	Toidulisandid (39)	0,10

▼ **B**

3.4.	Tina (anorgaaniline)	
3.4.1.	Toidukonservid, välja arvatud joogid	200
3.4.2.	Konserveeritud joogid, sealhulgas puuvilja- ja köögiviljamahlad	100
3.4.3.	Konserveeritud imikutoidud ning imikutele ja väikelastele ettenähtud teraviljapõhised töödeldud toidud, välja arvatud kuivatatud ja pulbrilised tooted (3), (29)	50
3.4.4.	Konserveeritud imiku piimasegud ja jätkupiimasegud (sealhulgas imikupiim ja piimal põhinev jätkupiimasegu), välja arvatud kuivatatud ja pulbrilised tooted ► M20 (3) ◀, (29)	50
3.4.5.	Konserveeritud meditsiiniliseks eriotstarbeks ettenähtud dieettoidud, ► M20 (3) ◀, (29) mis on mõeldud spetsiaalselt imikutele, välja arvatud kuivatatud ja pulbrilised tooted	50

▼ **M21**

3.5.	Arseen (anorgaaniline) (50) (51)	
3.5.1.	Aurutamata kroovitud riis (poleeritud või valge riis)	0,20
3.5.2.	Aurutatud riis ja kooritud riis	0,25
3.5.3.	Riisivahvlid, riisipaber, riisiküpsised ja riisikoogikesed	0,30
3.5.4.	Imiku- ja väikelapsetoidu (3) tootmiseks kasutatav riis	0,10

▼ **M33**

4. jagu: 3-monokloropropaandiooli (3-MCPD), 3-MCPD rasvhappeestrid ja glütsidooli rasvhappeestrid

Toode ⁽¹⁾		Piimorm (µg/kg)
4.1	3-monokloropropaandiool (3-MCPD)	
4.1.1.	Hüdrolüüsitud taimne valk ⁽³⁰⁾	20
4.1.2.	Sojakaste ⁽³⁰⁾	20
4.2	Glütsidooli rasvhappeestrid, väljendatud glütsidoolina	
4.2.1.	Taimeõli ja -rasv ning kalaõli ja muudest mereorganismidest saadud õli, mis on turule lastud lõpptarbija jaoks või toidu koostisosana kasutamiseks, välja arvatud punktis 4.2.2 osutatud toidud ja külmpressitud oliiviõli ^(*****)	1 000 ^(*****)
4.2.2.	Taimeõli ja -rasv ning kalaõli ja muudest mereorganismidest saadud õli, mis on ette nähtud imikutoidu ning teraviljapõhise töödeldud imiku- ja väikelastetoidu tootmiseks ⁽³⁾	500 ^(*****) ^(*****)
4.2.3.	Imiku piimasegu, jätkupiimasegu ning meditsiinilisel näidustusel kasutamiseks ettenähtud imiku- ja väikelaste toit ⁽³⁾ ⁽²⁹⁾ ning väikelaste joogisegu ⁽²⁹⁾ ^(*****) (pulber)	50 ^(*****)
4.2.4.	Imiku piimasegu, jätkupiimasegu ning meditsiinilisel näidustusel kasutamiseks ettenähtud imiku- ja väikelaste toit ⁽³⁾ ⁽²⁹⁾ ning väikelaste joogisegu ⁽²⁹⁾ ^(*****) (vedelik)	6,0 ^(*****)
4.3	3-monokloropropaandiooli (3-MCPD) ja 3-MCPD rasvhappeestrite summa, väljendatud 3-MCPDna ^(*****)	
4.3.1.	Taimeõli ja -rasv ning kalaõli ja muudest mereorganismidest saadud õli, mis on turule lastud lõpptarbija jaoks või järgmistesse kategooriatesse kuuluva toidu koostisosana kasutamiseks, välja arvatud punktis 4.3.2 osutatud toidud ja külmpressitud oliiviõli ^(*****) : — kookospähkli-, maisi-, rapsi-, päevalille-, soja-, palmituuma- ja oliiviõli (mis sisaldab rafineeritud oliiviõli ja külmpressitud oliiviõli) ^(*****) ning ainult käesolevasse kategooriasse kuuluvate õlide ja rasvade segu;	1 250

▼ **M33**

Toode ⁽¹⁾		Piimorm (µg/kg)
	— muu taimeõli (sealhulgas oliivijääkõli (*****)), kalaõli ja muudest mereorganismidest saadud õli ning ainult käesolevasse kategooriasse kuuluvate õlide ja rasvade segu;	2 500
	— kahte eespool nimetatud kategooriasse kuuluvate õlide ja rasvade segu.	— (*****)
4.3.2.	Taimeõli ja -rasv ning kalaõli ja muudest mereorganismidest saadud õli, mis on ette nähtud imikutoidu ning teraviljapõhise töödeldud imiku- ja väikelastetoidu tootmiseks ⁽³⁾	750 (*****)
4.3.3.	Imiku piimasegu, jätkupiimasegu ning meditsiinilisel näidustusel kasutamiseks ettenähtud imiku- ja väikelaste toit ⁽³⁾ ⁽²⁹⁾ ning väikelaste joogisegu ⁽²⁹⁾ (*****) (pulber)	125 (*****)
4.3.4.	Imiku piimasegu, jätkupiimasegu ning meditsiinilisel näidustusel kasutamiseks ettenähtud imiku- ja väikelaste toit ⁽³⁾ ⁽²⁹⁾ ning väikelaste joogisegu ⁽²⁹⁾ (*****) (vedelik)	15 (*****)

▼ **M9**5. jagu: dioksiinid ja PCBd ⁽³¹⁾

Toode		Piimormid		
		Dioksiinide summa (WHO-PCDD/F-TEQ) ⁽³²⁾	Dioksiinide ja dioksiinilaoliste PCB de summa (WHO-PCDD/F-PCB-TEQ) ⁽³²⁾	PCB 28, PCB52, PCB101, PCB138, PCB153 ja PCB180 summa (ICES – 6) ⁽³²⁾
5.1	Liha ja lihatooted (välja arvatud söödav rups), mis on saadud ⁽⁶⁾ :			
	— veistelt ja lammastelt	2,5 pg/rasva gramm ⁽³³⁾	4,0 pg/rasva gramm ⁽³³⁾	40 ng/rasva gramm ⁽³³⁾
	— kodulindudel	1,75 pg/rasva gramm ⁽³³⁾	3,0 pg/rasva gramm ⁽³³⁾	40 ng/rasva gramm ⁽³³⁾
	— sigadelt	1,0 pg/rasva gramm ⁽³³⁾	1,25 pg/rasva gramm ⁽³³⁾	40 ng/rasva gramm ⁽³³⁾
▼ M13				
5.2	Punktis 5.1 osutatud maismaaloomadelt (välja arvatud lambad) pärit maks ja maksatooted	0,30 pg/märgkaalu gramm	0,50 pg/märgkaalu gramm	3,0 ng/märgkaalu gramm

▼ **M13**

Toode	Piinormid		
	Dioksiinide summa (WHO-PCDD/F-TEQ) ⁽³²⁾	Dioksiinide ja dioksiinitaaliste PCB de summa (WHO-PCDD/F-PCB-TEQ) ⁽³²⁾	PCB 28, PCB52, PCB101, PCB138, PCB153 ja PCB180 summa (ICES – 6) ⁽³²⁾
Lammastelt pärit maks ja maksatooted	1,25 pg/märgkaalu gramm	2,00 pg/märgkaalu gramm	3,0 ng/g märgkaalu gramm

▼ **M19**

5.3	Kala lihaskude, kalandustooted ja nendest saadud tooted ⁽²⁵⁾ ⁽³⁴⁾ , välja arvatud — looduslik angerjas — looduslik harilik ogahai (<i>Squalus acanthias</i>) — looduslik mageveekala, välja arvatud mageveekogudest püütud diadroomsed liigid — kalamaks ja sellest saadud tooted — merelist päritolu õlid Koorikloomade puhul kehtib piinorm jäsemete ja tagakeha lihaskoe ⁽⁴⁴⁾ kohta. Krabi ja krabilaadsete koorikloomade (<i>Brachyura</i> ja <i>Anomura</i>) puhul kehtib see jäsemete lihaskoe kohta.	3,5 pg/märgkaalu gramm	6,5 pg/märgkaalu gramm	75 ng/märgkaalu gramm
-----	--	------------------------	------------------------	-----------------------

▼ **M9**

5.4	Loodusliku mageveekala lihaskude, välja arvatud mageveekogudest püütud diadroomsed liigid ja nendest saadud tooted ⁽²⁵⁾	3,5 pg/märgkaalu gramm	6,5 pg/märgkaalu gramm	125 ng/märgkaalu gramm
-----	--	------------------------	------------------------	------------------------

▼ **M19**

5.4a	Loodusliku hariliku ogahai (<i>Squalus acanthias</i>) lihaskude ja sellest saadud tooted ⁽³⁴⁾	3,5 pg/märgkaalu gramm	6,5 pg/märgkaalu gramm	200 ng/märgkaalu gramm
------	--	------------------------	------------------------	------------------------

▼ **M9**

5.5	Loodusliku angerja (<i>Anguilla anguilla</i>) lihaskude ja sellest saadud tooted	3,5 pg/märgkaalu gramm	10,0 pg/märgkaalu gramm	300 ng/märgkaalu gramm
5.6	Kalamaks ja sellest valmistatud tooted, välja arvatud punktis 5.7 osutatud merelist päritolu õli	—	20,0 pg/märgkaalu gramm ⁽³⁸⁾	200 ng/märgkaalu gramm ⁽³⁸⁾
5.7	Merelist päritolu õli (kalaõli, kalamaksaõli ja teiste mereorganismide inimtoiduks ettenähtud õlid)	1,75 pg/rasva gramm	6,0 pg/rasva gramm	200 ng/rasva gramm
5.8	Toorpiim ⁽⁶⁾ ja piimatooted, ⁽⁶⁾ sealhulgas piimarasv	2,5 pg/rasva gramm ⁽³³⁾	5,5 pg/rasva gramm ⁽³³⁾	40 ng/rasva gramm ⁽³³⁾
5.9	Kanamunad ja munatooted ⁽⁶⁾	2,5 pg/rasva gramm ⁽³³⁾	5,0 pg/rasva gramm ⁽³³⁾	40 ng/rasva gramm ⁽³³⁾

▼ **M9**

Toode		Piinormid		
		Dioksiinide summa (WHO-PCDD/F-TEQ) ⁽³²⁾	Dioksiinide ja dioksiinitaaliste PCB de summa (WHO-PCDD/F-PCB-TEQ) ⁽³²⁾	PCB 28, PCB52, PCB101, PCB138, PCB153 ja PCB180 summa (ICES – 6) ⁽³²⁾
5.10	Rasv, mis on saadud: — veistelt ja lammastelt — koduindudelt — sigadelt	2,5 pg/rasva gramm 1,75 pg/rasva gramm 1,0 pg/rasva gramm	4,0 pg/rasva gramm 3,0 pg/rasva gramm 1,25 pg/rasva gramm	40 ng/rasva gramm 40 ng/rasva gramm 40 ng/rasva gramm
5.11	Segatud loomarasv	1,5 pg/rasva gramm	2,50 pg/rasva gramm	40 ng/rasva gramm
5.12	Taimeõlid ja -rasvad	0,75 pg/rasva gramm	1,25 pg/rasva gramm	40 ng/rasva gramm
5.13	Imiku- ja väikelapsetoidud ⁽⁴⁾	0,1 pg/märgkaalu gramm	0,2 pg/märgkaalu gramm	1,0 ng/märgkaalu gramm

▼ **M22**

6. jagu: polütsüklilised aromaatsed süsivesinikud

Toode		Piinormid (µg/kg)	
6.1.	Benso(a)püreen, bens(a)antratseen, benso(b)fluoranteen ja krüseeni	Benso(a)püreen	Benso(a)püreeni, bens(a)antratseeni, benso(b)fluoranteeni ja krüseeni summa ⁽⁴⁵⁾
6.1.1.	Õlid ja rasvad (välja arvatud kakaovõi ja kookosõli), mis on ette nähtud otsetarbimiseks või kasutamiseks toidu koostisosana	2,0	10,0

▼ **M24**

6.1.2.	Kakaooad ja nendest saadud tooted, välja arvatud punktis 6.1.11 osutatud tooted	5,0 µg kilogrammi rasva kohta alates 1.4.2013	35,0 µg kilogramm rasva kohta alates 1.4.2013 kuni 31.3.2015 30,0 µg kilogrammi rasva kohta alates 1.4.2015
--------	---	---	--

▼ **M22**

6.1.3.	Kookosõli, mis on ette nähtud otsetarbimiseks või kasutamiseks toidu koostisosana	2,0	20,0
6.1.4.	Suitsuliha ja suitsulihatooted	5,0 kuni 31.8.2014 2,0 alates 1.9.2014	30,0 alates 1.9.2012 kuni 31.8.2014 12,0 alates 1.9.2014
6.1.5.	Suitsukala lihaskude ja suitsutatud kalandustooted ⁽²⁵⁾ ⁽³⁶⁾ , välja arvatud punktides 6.1.6 ja 6.1.7 nimetatud kalandustooted. Suitsutatud koorikloomade puhul kehtib piinorm jäsemete ja tagakeha lihaskoe ⁽⁴⁴⁾ kohta. Suitsutatud krabi ja krabilaadsete koorikloomade (<i>Brachyura</i> ja <i>Anomura</i>) puhul kehtib see jäsemete lihaskoe kohta.	5,0 kuni 31.8.2014 2,0 alates 1.9.2014	30,0 alates 1.9.2012 kuni 31.8.2014 12,0 alates 1.9.2014

▼ **M22**

Toode		Piirnormid (µg/kg)	
6.1.6.	Suitsutatud kilu (<i>Sprattus sprattus</i>) ja konserveeritud suitsutatud kilu ⁽²⁵⁾ ⁽⁴⁷⁾ ; suitsutatud räim (<i>Clupea harengus membras</i>) pikkusega ≤ 14 cm ja konserveeritud suitsutatud räim pikkusega ≤ 14 cm ⁽²⁵⁾ ⁽⁴⁷⁾ ; <i>katsuobushi</i> (kuivatatud vööttoon, <i>Katsuwonus pelamis</i>); kahepoolmelised molluskid (värsked, jahutatud või külmutatud) ⁽²⁶⁾ ; lõpptarbijale müüdiv kuumtöödeldud liha või kuumtöödeldud lihatooted ⁽⁴⁶⁾	5,0	30,0
6.1.7.	Kahepoolmelised molluskid ⁽³⁶⁾ (suitsutatud)	6,0	35,0
6.1.8.	Imikutele ja väikelastele ette nähtud teraviljapõhised töödeldud toidud ja muud imikutoidud ⁽³⁾ ⁽²⁹⁾	1,0	1,0
6.1.9.	Imikutele ette nähtud piimasegud ja jätkupiimasegud, sealhulgas imikutele ette nähtud piim ja piimal põhinev jätkupiimasegu ► M20 ⁽³⁾ ◀ ⁽²⁹⁾	1,0	1,0
6.1.10.	Meditsiiniliseks eriotstarbeks ette nähtud dieettoidud, ► M20 ⁽³⁾ ◀ ⁽²⁹⁾ mis on mõeldud spetsiaalselt imikutele	1,0	1,0
▼ M24			
6.1.11	Kakaokiud ja nendest saadud tooted, mis on ette nähtud kasutamiseks toidu koostisosana	3,0	15,0
6.1.12.	Banaanikrõpsud	2,0	20,0
6.1.13.	Taimi või taimseid valmistisi sisaldavad toidulisandid ⁽³⁹⁾ (*****) (*****) Taruvaiku, mesilaspiima või spiruliinat või nende valmistisi sisaldavad toidulisandid ⁽³⁹⁾	10,0	50,0
6.1.14.	Kuivatatud ürdid	10,0	50,0
6.1.15.	Kuivatatud võrtsid, välja arvatud kardemon ja suitsutatud <i>Capsicum</i> spp.	10,0	50,0
▼ M32			
6.1.16.	Taimse toidu pulbrid jookide valmistamiseks, välja arvatud punktides 6.1.2 ja 6.1.11 osutatud tooted ⁽⁵⁸⁾	10,0	50,0

▼ **M11**

7. jagu: melamiin ja selle struktuurianaloogid

Toode		Piirnormid (mg/kg)
7.1.	Melamiin	
7.1.1.	Toit, välja arvatud imikute piimasegud ja jätkupiimasegud ⁽⁴⁸⁾	2,5
7.1.2.	Pulbrilised imikute piimasegud ja jätkupiimasegud	1

▼ M17

8. jagu: taimedes leiduvad toksiinid

▼ M29▼ C1

Toode (1)		Piirnormid (g/kg)
8.1.	Eruukhape, sealhulgas rasvas sisalduv eruukhape	
8.1.1.	Taimeõlid ja -rasvad, mis on turule lastud lõpptarbija jaoks või toidu koostisosana kasutamiseks, välja arvatud põldtudraõli, sinepiõli ja kurgirohuõli	20,0
8.1.2.	Põldtudraõli, sinepiõli (56) ja kurgirohuõli	50,0
8.1.3.	Sinep (maitseaine)	35,0

▼ M26

Toit (1)		Piirnormid (µg/kg)	
8.2	Tropanaalkaloidid (*****)		
		Atropiin	Skopolamiin
8.2.1	Imikutele ja väikelastele ettenähtud teraviljapõhised töödeldud toidud ja muud imikutoidud, mis sisaldavad hirssi, sorgot, tatart või neist saadud tooteid (29)	1,0 µg/kg	1,0 µg/kg

▼ M29▼ C1

8.3.	Vesiniktsüaniidhape, sealhulgas tsüanogeenseset glükosiidides sisalduv vesiniktsüaniidhape	
8.3.1.	Lõpptarbija jaoks turule lastud töötlemata terved, peenestatud, jahvatatud, purustatud või hakitud aprikoosituumad (54) (55)	20,0

▼ M31

9. jagu: perkloraat

Toode (1)		Piirnormid (mg/kg)
9.	Perkloraat	
9.1.	Puu- ja köögivilja, välja arvatud: — kõrvitsalised ja lehtkapsas — lehtköögiviljad ja maitsetaimed	0,05 0,10 0,50
9.2.	Tee (<i>Camellia sinensis</i>), kuivatatud Taim- ja puuviljatee, kuivatatud	0,75
9.3.	Imiku piimasegud, jätkupiimasegud, meditsiinilisel näidustusel kasutamiseks ettenähtud imiku- ja väikelaste-toit ning väikelaste joogisegud (3) (4) (57)	0,01
	Imikutoit (3) (4)	0,02
	Teraviljapõhine töödeldud toit (3) (29)	0,01

▼ B▶ M30 ◀

▶ M17 (***) Piirnorm on kehtestatud eruukhappe kohta ning selle sisaldus arvutatakse rasvhapete kogusisaldusena toidu rasvasisalduses. ◀

▶ M25 (***) Proovide võtmine toimub vastavalt komisjoni määruse (EÜ) nr 401/2006 I lisa punktile B (ELT L 70, 9.3.2006, lk 12).

Analüüs tehakse mikrokoobiuringuga.

▼ **B**

- (****) 12 tungalteraalkaloidi summa ergokristiin/ergokristiiniin; ergotamiin/ergotamiiniin; ergokrüptiin/ergokrüptiiniin; ergometriin/ergometriiniin; ergosiin/ergosiiniin; ergokorniin/ergokorniiniin.
- (*****) Piinormide asjakohased ja saavutatavad tasemed, millega tagatakse inimeste tervise kõrgetasemeline kaitse, tuleb nende toidugruppide puhul uuesti läbi vaadata enne 1. juulit 2017. ◀
- **M26** (*****) Osutatud tropanalkaloidid on atropiin ja skopolamiin. Atropiin on ratseemiline segu (–)-hüostüamiiniinist ja (+)-hüostüamiiniinist, millest üksnes (–)-hüostüamiin-enantiomeeril on antikolinergiline toime. Kuna analüüsimisel ei ole hüostüamiiniin enantiomeere alati võimalik eristada, on piinormid kehtestatud atropiini ja skopolamiini kohta. ◀
- **M24** (*****) Taimsed valmistised on valmistised, mis on saadud taimedest (nt terve taim, taimeosa, tükeldatud või lõigatud taim) eri töötlemismetoditega (nt pressimine, pigistamine, ekstraheerimine, fraktsioneerimine, destilleerimine, kontseerimine, kuivatamine ja fermenteerimine). See määratlus hõlmab peenestatud või pulbristatud taimi, taimeosi, vetikaid, seeni, samblikke, tinktuure, ekstrakte, eeterlikke õlisid (välja arvatud punktis 6.1.1 osutatud taimeõlid), pressitud mahlu ja töödeldud eritisi.
- (*****) Piinorme ei kohaldata taimeõli sisaldavate toidulisandite puhul. Toidulisandi koostisosana kasutatava taimeõli puhul tuleks kohaldada punktis 6.1.1 kehtestatud piinorme. ◀
- **M33** (*****) Nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määruse (EL) nr 1308/2013 (millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007) (ELT L 347, 20.12.2013, lk 671) VII lisa VIII osas.
- (*****) Väikelaste joogisegud on piimapõhised joogid ja sarnased valgupõhised tooted, mis on ette nähtud väikelastele. Need tooted ei kuulu määruse (EL) nr 609/2013 (komisjoni aruanne Euroopa Parlamendile ja nõukogule väikelaste joogisegude kohta (COM(2016) 169 final) (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016DC0169&qid=1559628885154&from=ET>) kohaldamisalasse.
- (*****) Kalaõli ja muudest mereorganismidest saadud õli ning väikelaste joogisegu puhul kohaldatakse piinorme alates 1. jaanuarist 2021.
- (*****) Piinorme kohaldatakse 1. jaanuarist 2021.
- (*****) Segu koostisosana kasutatavad õlid ja rasvad peavad vastama sellise õli ja rasva suhtes kehtestatud piinormile. Seega ei tohi 3-monokloropropaandiooli (3-MCPD) ja 3-MCPD rasvhappeestrite summa, väljendatud 3-MCPDna, segus ületada määruse (EÜ) nr 1881/2006 artikli 2 lõike 1 punkti c kohaselt arvatud väärtust. Kui pädev asutus ega toidukäitleja, kes segu ei tooda, ei tea selle kvantitatiivset koostist, ei tohi 3-MCPD ja 3-MCPD rasvhappeestrite summa, väljendatud 3-MCPDna, olla segus ühelgi juhul suurem kui 2 500 µg/kg.
- (*****) Kui toode on sama või erinevat taimset päritolu õlide või rasvade segu, kohaldatakse piinormi segu suhtes. Segu koostisosana kasutatavad õlid ja rasvad peavad vastama sellise õli ja rasva suhtes punktis 4.3.1 kehtestatud piinormile.
- (*****) Piinorm vaadatakse vähendamise kaalutlustel läbi kahe aasta jooksul alates kohaldamise kuupäevast. ◀
- (1) Puu-, kõõgi- ja teraviljade puhul osutatakse vastavas kategoorias loetletud toiduainetele, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. veebruari 2005. aasta määruses (EÜ) nr 396/2005 taimses ja loomses toidus ja söödas või nende pinnal esinevate pestitsiidide jääkide piinormide ja nõukogu direktiivi 91/414/EMÜ muutmise kohta (ELT L 70, 16.3.2005, lk 1), viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 178/2006 (ELT L 29, 2.2.2006, lk 3). Muuhulgas tähendab see, et tatart (*Fagopyrum sp*) loetakse teraviljaks ja tatratooted teraviljatoodeteks. ► **M3** Puuviljade suhtes kohaldatavad piinormid ei kehti pähklipuu viljade suhtes. ◀
- (2) Piinorme ei kohaldata värskel spinatis suhtes, mis on ette nähtud töötlemiseks ja mida veetakse pakendamata põllult töötlemisettevõttesse.
- **M20** (3) Käesolevas kategoorias loetletud toiduained, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuni 2013. aasta määruses (EL) nr 609/2013, imikute ja väikelaste toidu, meditsiinilisel näidustusel kasutamiseks ettenähtud toidu ning kehakaalu alandamiseks ettenähtud päevase toidu asendajate kohta, millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 92/52/EMÜ, komisjoni direktiivid 96/8/EÜ, 1999/21/EÜ, 2006/125/EÜ ja 2006/141/EÜ, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/39/EÜ ning komisjoni määrused (EÜ) nr 41/2009 ja (EÜ) nr 953/2009 (ELT L 181, 29.6.2013, lk 35). ◀
- (4) Piinormi kohaldatakse tarbimisvalmis toodete suhtes (turustatakse olemasoleval kujul või on tarbimisvalmiks muudetud tootja juhendi kohaselt).
- (5) ► **M5** Piinorme kohaldatakse maapähklite ja pähklipuu viljade söödavate osade suhtes. Kui analüüsitakse koorimata pähkleid, eeldatakse aflatoksiinisisalduse arvutamisel, et saastatud on pähklite söödav osa, v.a brasiilia pähklite puhul. ◀

▼ **B**

(6) Käesolevas kategoorias loetletud toiduained, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määruses (EÜ) nr 853/2004, millega sätestatakse loomset päritolu toidu hügieeni erieeskirjad (ELT L 226, 25.6.2004, lk 22).

(7) Piinormi kohaldatakse kuivaine suhtes. Kuivaine määratakse vastavalt määrusele (EÜ) nr 401/2006.

► **M20** ————— ◀

(10) Piima ja piimatoodete puhul kohaldatakse piinormi tarbimisvalmis toodete suhtes (turustatakse olemasoleval kujul või on tarbimisvalmiks muudetud tootja juhendi kohaselt) ja muude toodete puhul kuivaine suhtes. Kuivaine määratakse vastavalt määrusele (EÜ) nr 401/2006.

► **M20** ⁽¹¹⁾ Veinid ja vahuveinid, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määruses (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 671). ◀

(12) Piinormi kohaldatakse toodete suhtes, mis on valmistatud alates 2005. aasta saagikoristusest.

► **M20** ⁽¹³⁾ Käesolevas kategoorias loetletud toiduained, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta määruses (EL) nr 251/2014, aromatiseeritud veiniproduktide määratlemise, kirjeldamise, esitlemise, märgistamise ja geograafiliste tähistite kaitse kohta ning nõukogu määruse (EMÜ) nr 1601/91 kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 84, 20.3.2014, lk 14).

Nende jookide suhtes kohaldatav ohratoksiin A piinorm on veini ja/või viinamarjavirde sisalduse funktsioon valmistootes. ◀

(14) Käesolevas kategoorias loetletud toiduained, nagu on määratletud nõukogu 20. detsembri 2001. aasta direktiivis 2001/112/EÜ inimtoiduks ettenähtud puuviljamahlade ja teatavate samalaadsete toodete kohta (EÜT L 10, 12.1.2002, lk 58).

(15) Käesolevas kategoorias loetletud toiduained, nagu on määratletud nõukogu 29. mai 1989. aasta määruses (EMÜ) nr 1576/89, millega kehtestatakse piiritusjookide määratlemise, kirjeldamise ja esitlemise üldeskirjad (EÜT L 160, 12.6.1989, lk 1), viimati muudetud Bulgaaria Vabariigi ja Rumeenia Euroopa Liitu vastuvõtmise tingimusi ja korda käsitleva protokolliga.

► **M20** ⁽¹⁶⁾ Imikud ja väikelapsed, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuni 2013. aasta määruses (EL) nr 609/2013, imikute ja väikelaste toidu, meditsiinilisel näidustusel kasutamiseks ettenähtud toidu ning kehakaalu alandamiseks ettenähtud päevase toidu asendajate kohta, millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 92/52/EMÜ, komisjoni direktiivid 96/8/EÜ, 1999/21/EÜ, 2006/125/EÜ ja 2006/141/EÜ, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/39/EÜ ning komisjoni määrused (EÜ) nr 41/2009 ja (EÜ) nr 953/2009 (ELT L 181, 29.6.2013, lk 35). ◀

(17) Punktides 2.4, 2.5, ja 2.7 sätestatud deoksüünivalenooli, zearalenooni, T-2 ja HT-2 toksini piinormide kohaldamisel ei loeta riisi teravilja hulka ega riisitooteid teraviljatoodete hulka.

► **M25** ⁽¹⁸⁾ Piinormi kohaldatakse töötlemata teravilja suhtes, mis viiakse turule esmatöötlemiseks.

Esmatöötlemine tähendab mis tahes mehaanilist või termilist töötlust, välja arvatud terade kuivatamine. Puhastamist (sh küürimist), sorteerimist ja kuivatamist ei loeta esmatöötluks seni, kuni täisterad jäävad pärast puhastamist ja sorteerimist terveks.

Küürimine tähendab teravilja tugevat harjamist ja/või kaapimist.

Teravilja küürimisel tungaltera sklerotsiumide esinemise korral peab teravili enne läbima esmapuhastuse. Küürimisele, mida tehakse koos tolmuaspiraatoriga, järgneb jahvatamiseelne värvi järgi sorteerimine.

Integreeritud tootmis- ja töötlemissüsteemid tähendavad süsteeme, millega kõik saabuvad teraviljapartiid puhastatakse, sorteeritakse ja töödeldakse samas ettevõttes. Sellistes integreeritud tootmis- ja töötlemissüsteemides kohaldatakse piinormi töötlemata teravilja suhtes pärast puhastamist ja sorteerimist, kuid enne esmatöötlemist.

Toidukäitlejad tagavad nõuetele vastavuse oma HACCP menetlusega, millega kehtestatakse ja rakendatakse selles kriitilises kontrollpunktis tõhus seire. ◀

(19) Piinormi kohaldatakse teraviljade suhtes, mis on koristatud ja üle võetud alates 2005/2006. majandusaastast vastavalt komisjoni 19. aprilli 2000. aasta määrusele (EÜ) nr 824/2000, millega kehtestatakse teravilja ülevõtmise kord sekkumisametite poolt ja sätestatakse teravilja kvaliteedi määramise analüüsimeetodid (EÜT L 100, 20.4.2000, lk 31), viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1068/2005 (ELT L 174, 7.7.2005, lk 65).

► **M1** ⁽²⁰⁾ Piinormi kohaldatakse alates 1. oktoobrist 2007. ◀

► **M1** ————— ◀

(22) Pastatooted, mille veesisaldus on ligikaudu 12 %.

(23) Piinormi kohaldatakse 1. oktoobrist 2007.

▼ B

(24) Kalad on määratletud nõukogu määruse (EÜ) nr 104/2000 (EÜT L 17, 21.1.2000, lk 22) artikli 1 loendi kategoorias a (välja arvatud kalamaks koodiga CN 03027000), viimati muudetud aktiga, mis käsitleb Tšehhi Vabariigi, Eesti Vabariigi, Küprose Vabariigi, Läti Vabariigi, Leedu Vabariigi, Ungari Vabariigi, Malta Vabariigi, Poola Vabariigi, Sloveenia Vabariigi ja Slovaki Vabariigi ühinemistingimusi ja lepingute kohandamist, mille alusel on loodud Euroopa Liit (ELT L 236, 23.9.2003, lk 33). Kuivatatud, lahjendatud, töödeldud ja/või liitoiduainete suhtes kohaldatakse artikli 2 lõikeid 1 ja 2.

(25) Tervikuna söömiseks ettenähtud kalade puhul kohaldatakse piinormi terve kala suhtes.

► **M22** (26) Toiduained, mis kuuluvad Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määruse (EL) nr 1379/2013 (kalapüügi- ja vesiviljelustoodete turu ühise korralduse kohta, millega muudetakse nõukogu määruseid (EÜ) nr 1184/2006 ja (EÜ) nr 1224/2009 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 104/2000 (ELT L 354, 28.12.2013, lk 1)) I lisa loetelu kategooriatesse c ja i (liigid, nagu on loetletud vastavas kandes). Kuivatatud, lahjendatud, töödeldud ja/või liitoiduainete suhtes kohaldatakse artikli 2 lõikeid 1 ja 2. *Pecten maximus*'e puhul kohaldatakse piinormi ainult lähendajalihase ja sugunäärmete suhtes. ◀

(27) Piinormi kohaldatakse puu- või kõõgivilja suhtes pärast pesemist ja söödava osa eraldamist.

► **M20** ————— ◀

(29) Piinormi kohaldatakse müügiloleva toote suhtes.

(30) Piinorm on antud vedelprodukti kohta, mis sisaldab 40 % kuivainet. Sellele vastab piinorm 0,05 mg/kg kuivaines. Seda piinormi kohaldatakse proportsionaalselt toodete kuivainesisaldusele.

(31) ► **M9** Dioksiinide (polüklooritud dibenso-para-dioksiinide (PCDD) ja polüklooritud dibensofuraanide (PCDF)) summa, väljendatuna Maaailma Terviseorganisatsiooni (WHO) toksilisusekvivalentendina, kasutades toksilisuse ekvivalentfaktoreid WHO-TEF, ning dioksiinide ja dioksiinitaaliste PCBde (polüklooritud dibenso-para-dioksiinide (PCDD), polüklooritud dibensofuraanide (PCDF) ja polüklooritud bifeniilide (PCB) summa, väljendatuna WHO toksilisusekvivalentendina, kasutades toksilisuse ekvivalentfaktoreid WHO-TEF). Inimese terviseriskide hindamisel kasutatavad WHO toksilisuse ekvivalentfaktorid põhinevad 2005. aasta juunis Genfis peetud Maaailma Terviseorganisatsiooni (WHO) rahvusvahelise kemikaaliohutuse programmi (IPCS) raames toimunud eksperdikohutuse järeldustel (*Martin van den Berg et al., The 2005 World Health Organization Re-evaluation of Human and Mammalian Toxic Equivalency Factors for Dioxins and Dioxin-like Compounds. Toxicological Sciences 93(2), 223–241 (2006)*)

Analoog	TEF väärtus	Analoog	TEF väärtus
Dibenso-p-dioksiinid (PCDDd)		Dioksiinitaalised PCBd: mitte-orto-PCBd + mono-orto-PCBd	
2,3,7,8-TCDD	1	<i>Mitte-orto-PCBd</i>	
1,2,3,7,8-PeCDD	1	PCB 77	0,0001
1,2,3,4,7,8-HxCDD	0,1	PCB 81	0,0003
1,2,3,6,7,8-HxCDD	0,1	PCB 126	0,1
1,2,3,7,8,9-HxCDD	0,1	PCB 169	0,03
1,2,3,4,6,7,8-HpCDD	0,01		
OCDD	0,0003	<i>Mono-orto-PCBd</i>	
Dibensofuraanid (PCDF)		PCB 105	0,00003
2,3,7,8-TCDF	0,1	PCB 114	0,00003
1,2,3,7,8-PeCDF	0,03	PCB 118	0,00003
2,3,4,7,8-PeCDF	0,3	PCB 123	0,00003
1,2,3,4,7,8-HxCDF	0,1	PCB 156	0,00003
1,2,3,6,7,8-HxCDF	0,1	PCB 157	0,00003
1,2,3,7,8,9-HxCDF	0,1	PCB 167	0,00003
2,3,4,6,7,8-HxCDF	0,1	PCB 189	0,00003
1,2,3,4,6,7,8-HpCDF	0,01		
1,2,3,4,7,8,9-HpCDF	0,01		
OCDF	0,0003		

Kasutatud lühendid: T = tetra; Pe = penta; Hx = heksta; Hp = hepta; O = okta; CDD = klorodibensodioksiin; CDF = klorodibensofuraan; CB = klorobifenüül. ◀

▼ **B**

(³²) Sisalduse ülempiir: sisalduse ülempiir arvutatakse eeldusel, et kõigi allpool määramispiiri olevate eri analoogide sisalduse väärtused võrduvad määramispiiriga.

(³³) ► **M9** Rasva põhjal väljendatud piinormi ei kohaldata toiduainete suhtes, mis sisaldavad alla 2 % rasva. Toidu puhul, mis sisaldab alla 2 % rasva, kohaldatakse sama tootepõhist piinormi, mis 2 % rasvasisaldusega toidu puhul ning selle arvutamisel võetakse aluseks rasva põhjal arvutatud piinorm, kasutades järgmist valemit:

tootepõhiselt väljendatud piinorm toidu puhul, mis sisaldab vähem kui 2 % rasva = rasva põhjal väljendatud piinorm sama toidu puhul × 0,02. ◀

► **M2** (³⁴) Toiduained on määratletud määruse (EÜ) nr 104/2000 artikli 1 loendi kategooriates a, b, c, e ja f, välja arvatud punktis 5.11 osutatud kalamaks. ◀

► **M7** ————— ◀

► **M22** (³⁶) Need toiduained on määratletud määruse (EL) nr 1379/2013 I lisa loetelu kategooriates b, c ja i. ◀

► **M1** (³⁷) Erand kehtib üksnes maisi suhtes, mille otstarve on nt märgistusel selgelt näidatud; st mais on ettenähtud töötlemiseks märgjahvatusmeetodil (tärglise tootmine). ◀

► **M2** (³⁸) Konserveeritud kalamaksa puhul kohaldatakse piinorme kogu konservi toiduna tarbimiseks ette nähtud sisu suhtes. ◀

► **M3** (³⁹) Piinormi kohaldatakse müügiloleva toidulisandi suhtes. ◀

► **M5** (⁴⁰) Õliseemned, mis on liigitatud CN-koodide 1201, 1202, 1203, 1204, 1205, 1206, 1207 alla ja neist valmistatud CN-koodi 1208 alla liigitatud tooted; meloniseemned on liigitatud koodi ex 1207 99 alla.

(⁴¹) Neist valmistatud/saadud töödeldud toodete puhul peetakse silmas üksnes või peaaegu üksnes asjaomastest pähklipuu viljadest valmistatud/saadud töödeldud tooteid ning selliste pähklipuu viljade suhtes sätestatud piinorme kohaldatakse ka neist valmistatud/saadud töödeldud toodete suhtes. Muudel juhtudel kohaldatakse valmistoote / töödeldud toodete puhul artikli 2 lõikeid 1 ja 2. ◀

► **M4** (⁴²) Piinormi kohaldatakse puhta lahjendamata ekstrakti suhtes, mille 1 kg tootmiseks on kasutatud 3–4 kg lagritsajuurt. ◀

► **M6** (⁴³) Lehtköögiviljade piinormi ei kohaldata värske ürtide suhtes (mis kuuluvad määruse (EÜ) nr 396/2005 I lisa koodi 0256000 alla). ◀

► **M20** (⁴⁴) Jäsemete ja tagakeha lihaskude. Selle määratluse alla ei kuulu koorikloomade pearindmik. Krabi ja krabilaadsete koorikloomade (*Brachyura* ja *Anomura*) puhul: jäsemete lihaskude. ◀

► **M7** (⁴⁵) Madalama piinormi arvutamisel on lähtutud eeldusest, et nelja aine kõik allpool määramispiiri olevad väärtused võrduvad nulliga.

(⁴⁶) Liha ja lihatooted, mis on läbinud kuumtöötlemisprotsessi, mille käigus võivad moodustuda PAHid (s.o ainult grillimine ja röstimine).

(⁴⁷) Konserveeritud toote puhul kasutatakse analüüsimiseks kogu konservi. Liitootete piinormi leidmisel kohaldatakse artikli 2 lõike 1 punkti c ja artikli 2 lõiget 2. ◀

► **M11** (⁴⁸) Piinorm ei kehti sellise toidu puhul, mille puhul on võimalik tõestada, et suurem melamiinisaldus kui 2,5 mg/kg tuleneb tsüromasiinist, mida on lubatud kasutada insektitsiidina. Melamiinisaldus ei või ületada tsüromasiini sisaldust. ◀

► **M16** (⁴⁹) Teatavate kakao- ja šokolaaditoodete puhul kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuni 2000. aasta direktiivi 2000/36/EÜ (toiduks ettenähtud kakao- ja šokolaaditoodete kohta) (EÜT L 197, 3.8.2000, lk 19) I lisa A osa punktides 2, 3 ja 4 esitatud määratlusi. ◀

► **M21** (⁵⁰) As(III) ja As(V) kokku.

(⁵¹) Riis, kooritud riis, kroovitud riis ja aurutatud riis vastavalt *codex alimentarius*'e standardi 198-1995 määratlusele. ◀

► **M20** (⁵²) Piinormi kohaldatakse sisikonnata müüdava looma suhtes.

(⁵³) Kartuli puhul kohaldatakse piinormi kooritud kartuli suhtes. ◀

► **M27** (⁵⁴) Töötlemata tooted on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määruses (EÜ) nr 852/2004 toiduainete hügieeni kohta (ELT L 139, 30.4.2004, lk 1).

▼B

(⁵⁵) Turulelaskmine [termin on muutunud, varem tõlgitud „turuleviimine”] ja lõpptarbija on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määruses (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused (EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1). ◀

▶ **M29** (⁵⁶) ▶ **C1** Pädeva asutuse nõusoleku puhul ei kohaldata piirnõrmi sinepiõli suhtes, mida toodetakse ja tarbitakse kohapeal. ◀ ◀

▶ **M31** (⁵⁷) Väikelaste joogisegud on piimapõhised joogid ja sarnased valgupõhised tooted, mis on ette nähtud väikelastele. Need tooted ei kuulu määruse (EL) nr 609/2013 (komisjoni aruanne Euroopa Parlamendile ja nõukogule väikelaste joogisegude kohta (COM/2016/0169 final) (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016DC0169&qid=1559628885154&from=ET>) kohaldamisalasse. ◀

▶ **M32** (⁵⁸) Jookide valmistamise puhul peetakse silmas joogi sisse segamiseks ette nähtud peeneks jahvatatud pulbrite kasutamist. ◀
